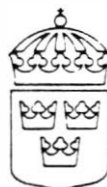


Motion till riksdagen

1989/90:Jo793

av Leif Marklund m.fl. (s)

Utvecklingsinsatser i skyddade naturområden



Mot.
1989/90
Jo793-799

I dagens samhälle får miljöfrågorna en allt större betydelse såväl i den allmänna debatten som i den konkreta samhällsplaneringen. Inte minst gäller frågorna avvägningen mellan olika alternativ för markanvändning. Naturre-surslagen har här kommit att få en central betydelse.

De områden i Norrbotten som i dag har någon form av skydd till förmån för sina naturvärden upptar cirka 20 % av länets totala areal.

De områden som är naturskyddade i Norrbottens län 1 januari 1988 är:

Nationalparker	7 st	606 950 ha
Naturreservat	63 st	586 358 ha
Naturreservat under bildande	5 st	— — —
Fågelskyddsområden	18 st	46 445 ha
		1 239 759 ha

Ovan angivna arealer är skyddade enligt naturvårdslagen. Det finns ingen-ting som tyder på att dessa områden skulle minska i framtiden.

Till detta kan läggas områden skyddade på annat sätt t.ex. domänverkets fjällskogsreservat som redovisas till 1 050 000 ha. Sammanlagt utgör dessa skyddsområden således 2 289 759 ha motsvarande 22 % av länets yta (10 554 300 ha).

De ojämförligt största skyddade områdena finns i Norrbotten. Länet be-söks också årligen av stora grupper människor, dels från södra Sverige och dels från utlandet. Det är självfallet en naturresurs att vara stolt över. Det måste också sägas vara en angelägenhet, inte enbart för Norrbotten eller Sverige, utan även för områden främst i Mellaneuropa, där miljön är avse-värt sämre än i Norden. Helt okontroversiellt är emellertid inte skyddet av dessa områden.

De markanvändningskonflikter som uppstår kan gälla prospektering, gruvbrytning, älvutbyggnad etc. De skyddade områdena lägger effektiva hinder i vägen för dessa verksamheter. Norrbottens befolkning uppfattar självklart dessa inskränkningar som restriktioner för olika typer av verksam-heter som kan ge sysselsättning i ett län där speciellt inlandskommunerna har en mycket svår sysselsättningssituation.

Ytterligare en synpunkt bör vägas in i sammanhanget. På sikt är det orim-

ligt att avsätta stora markområden med olika typer av skydd för att bibehålla en ursprunglig miljö, samtidigt som tillgängligheten till dessa områden endast är förbehållen ett privilegierat fåtal som har möjlighet att ta sig dit. Tillgängligheten till skyddade landskapsområden måste öka.

Å ena sidan har vi alltså markanvändningskonflikten och å andra sidan kravet om ökad tillgänglighet. I lyckligtvis är dessa krav förenliga. Genom en utveckling av de skyddade naturområdena kan nya arbetstillfällen skapas i vård och skötsel av områden och besökare. De kan utvecklas till ett nordiskt föredöme och många människor kan på så sätt få ökad tillgänglighet till dessa orörda naturområden. De åtgärder som härvid kan komma i fråga måste ändå betraktas som blygsamma i ett internationellt perspektiv. De skulle trots detta ge ett värdefullt och möjligt sysselsättningstillskott, eftersom endast mindre utbildnings- och omskolningsinsatser behöver sättas in för att arbetskraft, som i dag finns ledig i Norrbotten, skall kunna få meningsfulla arbetsuppgifter. Detta skulle också vara ett sätt att bedriva en aktiv regionalpolitik på Norrbottens villkor. De åtgärder som sätts in kan på såväl kort som lång sikt leda till arbetsuppgifter som är möjliga att utföra av den befolkning som i dag har vikande sysselsättning.

Med tanke på att en betydande andel av landets naturskyddade områden är belägna i Norrbotten, ter sig en utlokalisering av naturvårdsverkets avdelning för naturvård rimlig. En sådan åtgärd skulle också ligga i linje med den av riksdagen ofta uttalade strävan att genom utlokalisering av statlig verksamhet bidra till en aktiv regionalpolitik.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om förslag till utveckling av skyddade naturområden,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om utlokalisering till Norrbotten av naturvårdsverkets naturresursavdelning.

Stockholm den 25 januari 1990

Leif Marklund (s)

Monica Öhman (s)

Sten-Ove Sundström (s)

Mot. 1989/90
Jo793